Plan besteding Oekraïne Middelen

Voor	:	De raad van de gemeente Ooststellingwerf
CC	:	
Van	:	Lea Limonard
Datum	:	27 maart 2025
Onderwerp	:	Plan besteding Oekraine middelen

Inleiding
In april 2022 startte de opvang van Oekraïense ontheemden. In dat jaar ontvingen we nog een normbedrag van € 100 per persoon per dag en hielden in dat jaar € 363.000 over aan de opvang. In 2023 daalde het normbedrag naar € 83, maar door een toename van het aantal plekken bleef er € 1.442.000 over. Bij de vaststelling van de jaarrekening 2023 is dit bedrag door de raad bestemd voor ‘maatschappelijke opvang Oekraïense ontheemden’. Omdat er nog geen concreet plan was, wordt bij de vaststelling van de jaarrekening voorgesteld deze middelen samen met het restant van 2024 (€ 604.000) te bestemmen voor 2025 om vervolgens alsnog uitvoering te geven aan het plan van besteding. Dit is de uitwerking van dit plan. De bedragen zijn indicatief en gebaseerd op een inschatting.

Middelen
Na goedkeuring van de jaarrekening 2024 is, vanuit de door het Rijk ontvangen Oekraïne middelen, in totaal een bedrag van € 2.046.000 beschikbaar om in te zetten voor de opvang van Oekraïense ontheemden en daaraan gerelateerde vraagstukken. Voorgesteld wordt om de middelen als volgt te besteden:

1. *Storting van € 800.000 in een kapitaalreserve als dekking voor de kapitaalslasten bij de aanschaf van tijdelijke flexwoningen*
   Dit kan zowel de Oekraïense ontheemden als andere doelgroepen dienen. Flexwoningen zijn prefab woningen die in korte tijd neergezet kunnen worden en ook relatief eenvoudig te verplaatsen zijn. Ze zijn bedoeld voor starters, spoedzoekers, ouderen die snel woonruimte nodig hebben, of statushouders. Hoewel ze flexibel inzetbaar zijn, kunnen ze zo nodig wel langere tijd (bijvoorbeeld 10 jaar) blijven staan. Dit gebeurt op basis van een tijdelijke omgevingsvergunning.

2. *Het afdekken van risico’s (€ 400.000)*
   Het normbedrag dat wij ontvangen per dag per persoon is de afgelopen jaren gedaald van € 100, € 83, € 61 naar nu € 44. Het risico bestaat dat dit bedrag verder daalt en niet meer kostendekkend is voor onze uitgaven. Daarnaast bestaat een financieel risico bij afgesloten contracten die meerjarig lopen. Als de opvang vroegtijdig eindigt omdat deze niet meer nodig is, krijgen we geen financiering meer van het Rijk. Dit terwijl het contract nog wel doorloopt. Met deze middelen willen we dit risico dekken.

3. *Het inzetten van middelen voor speel- en groenvoorzieningen en overige projectgebonden kosten waarvoor geen directe dekking is (€ 146.000)*
   Op de diverse locaties waar Oekraïense ontheemden worden opgevangen is behoefte aan het inrichten van de ‘openbare ruimte’. Dit kan zowel op gemeente als niet-gemeente grond zijn. Het

gaat dan bijvoorbeeld om het plaatsen van speeltuinen, groenvoorzieningen, maar ook bijvoorbeeld een extra parkeerplaats of het aanpassen van een inrit.

4. *Middelen als voorbereiding op de Nationale Terugval Optie (NTO) (€ 300.000)*
   Na het uitbreken van de oorlog in Oekraïne in 2022 vluchtten veel mensen uit Oekraïne. De EU-lidstaten activeerden de Richtlijn Tijdelijke Bescherming (RTB) om deze mensen veilig op te vangen. De RTB loopt af op 4 maart 2026 en is dan vier jaar van kracht geweest.
   Momenteel wordt onder leiding van het ministerie van Asiel en Migratie gewerkt aan een Nationale Terugvaloptie (NTO) als onderdeel van een lange termijnstrategie voor de opvang van deze mensen. Deze optie voorziet in een vangnet voor vluchtelingen die langer in Nederland blijven wanneer de tijdelijke bescherming afloopt. Er is nog geen politieke beslissing genomen over het al dan niet implementeren van een NTO.
   Als de NTO van kracht zou gaan worden, komen er veel (financiële) onzekerheden op gemeentes af, met thema's als Werk, Onderwijs, Zorg en Samenleven & Integratie. Ondanks het uitgangspunt van de VNG dat het Rijk alle kosten van gemeenten dekt (waaronder uitvoeringskosten), is het de vraag hoe dit zich ontwikkelt. Daarom stellen we voor om met name voor het onderdeel uitvoering het aangegeven bedrag te reserveren.

5. *De aanschaf van inventaris t.b.v. de inrichting van bestaande en nieuwe locaties (€ 200.000)*
   Bij de uitbreiding van bestaande of het inrichten van nieuwe locaties maken we kosten voor de aanschaf van inventaris (meubels, kookspullen etc.). Deze kosten worden niet vergoed door de transitiekostenvergoeding, maar moet worden gedekt vanuit het zogenaamde normbedrag (€ 44,- p.p.p.d.). Voorstel is om hiervoor € 200.000 te reserveren. Hiermee wordt een inhaalslag gemaakt middels het verstrekken van startpakketten door een versobering van locaties. Daarnaast kunnen de middelen worden gebruikt als de bekostiging zou stoppen maar er nog wel locaties in gericht moeten worden.

6. *Personeelslasten (€ 200.000)*
   Er is een bekostigingsregeling om de huidige bezetting van het team vluchtelingen te dekken. Toch liggen er voor dit team nog steeds vele opgaven en komen er misschien extra opgaven bij. Om eventuele uitbreiding tijdelijk te kunnen dekken, stellen we voor € 200.000 te reserveren voor uitbreiding van het team, mocht dat nodig zijn.

Vanwege de onzekerheid over de duur van de opvang stellen we voor de middelen beschikbaar te houden tot 31-12-2028. Het geld dat dan nog resteert komt ten gunste van de algemene middelen.

Doel	**Bedrag**
1. Flexwoningen	€ 800.000
2. Afdekken Risico's	€ 400.000
3. Openbare Ruimte	€ 146.000
4. Nationale Terugval Optie	€ 300.000
5. Inventaris	€ 200.000
6. Personeel	€ 200.000
Totaal	**€ 2.046.000**